

SOCIALE FORHOLD, SUNDHED OG RETSVÆSEN

2012:5 • 6. juni 2012

Lægebesøg mv. 2011

Resumé: I 2011 modtog 5,2 mio. personer ydelser fra den praktiserende læger, tandlæger mv. Det svarer til 94 pct. af befolkningen. Næsten 60 mio. gange blev en læge, tandlæge mv. kontaktet. Artiklen belyser fordelingen af lægebesøg mv. i forskellige familietyper, indkomstgrupper, socioøkonomiske grupper og blandt indvandrere og efterkommere.

Kort om statistikken:

Lægebesøg mv. omfatter praksissektoren og har samme indhold som Sygesikring, der ophørte som begreb 1. januar 2007 med den nye sundhedslov. Statistikken omfatter alene praksissektoren dvs. alment praktiserende læger, speciallæger, tandlæger o.l. Statistikken omfatter *ikke* skolelæge, børne- og ungdomstandpleje, skadestuebesøg eller hospitalsindlæggelser. Statistikken bygger på oplysninger fra det fælleskommunale system til afregning af det offentlige tilskud til læger mv. Alle udgiftstal vedrører kun regionernes udgifter til praksissektoren og ikke medicintilskud eller patienternes eventuelle egenbetaling. Tandpleje til børn under 18 år og den såkaldte omsorgstandpleje finansieres af kommunerne og indgår ikke.

Samlet oversigt

Næsten 60 mio. gange blev læger, tandlæger mv. kontaktet i 2011. I 69 pct. af tilfældene var der kontakt med en alment praktiserende læge. Mere end hver anden kontakt med almen læge skete ved besøg i konsultationen, mens 37 pct. af kontakterne var telefonkonsultationer. E-mailkonsultationer udgjorde næsten 7 pct. af kontakterne til almen læge i 2011, året før var det omkring 5 pct.

Oversigtstabel 1. **Kontakter til læge mv. samt regionernes udgifter. 2011**

	Mænd	Kvinder	Alle ¹	Mænd	Kvinder	Alle ¹
	kontakter, tusinde			mio. kr.		
I alt	23 861	36 060	59 985	5 792	8 323	14 196
Almen læge i alt	16 520	25 012	41 588	3 132	4 480	7 630
Almen læge, konsultation, dagtid ²	8 417	11 835	20 280	1 095	1 538	2 637
Almen læge, konsultation, aften mv.	425	483	916	85	97	183
Almen læge, besøg, dagtid ²	157	263	420	34	57	91
Almen læge, besøg, aften mv.	134	159	294	38	45	84
Almen læge, telefonkonsultation, dagtid ²	5 056	8 416	13 480	128	213	342
Almen læge, telefonkonsultation, aften mv.	683	936	1 627	68	93	162
Almen læge, email-konsultation	973	1 887	2 860	43	82	125
Almen læge, forebyggelse, andre ydelser	676	1 033	1 711	760	1 092	1 863
Basishonorar og praksishonorar ³	•	•	•	881	1 262	2 143
Speciallæge i alt	2 112	3 226	5 341	1 245	1 889	3 135
Ørelæge	526	545	1 072	291	296	588
Øjenlæge	451	655	1 107	244	362	607
Øvrig speciallægehjælp	1 135	2 026	3 162	709	1 230	1 940
Andre ydelser i alt	5 236	7 832	13 074	1 416	1 955	3 433
Tandlæge, tandplejer	1 810	2 131	3 944	697	773	1 472
Kiropraktik	900	1 105	2 008	51	63	114
Fysioterapi	2 306	4 175	6 481	446	697	1 143
Fodterapi	113	136	249	23	29	53
Psykologhjælp	85	260	345	53	158	211
Laboratorier	•	•	•	134	222	416
Øvrige ydelser	22	25	47	12	13	24

¹ Inklusiv et mindre antal (typisk udlændinge uden dansk personnummer) uden oplysning om køn.

² Mandag-fredag kl. 8-16.

³ Beregnede tal, jf. teksten.

- 9 pct. af kontakterne er til speciallæger* 9 pct. af alle kontakter var til speciallæger, hvor øre- og øjenlæger samt hudlæger er de største specialer. Knap 7 pct. var besøg hos tandlægen, mens 11 pct. var besøg hos en fysioterapeut. Omkring fysioterapien bemærkes, at der ofte foregår træning i hold, således at den enkelte fysioterapeut kan træne flere på én gang. For fodterapi har det ikke tidligere været muligt at beregne antallet af kontakter, men i fra juni 2011 er der atter indgået overenskomst på området og kontakter for fodterapi er medtaget, dog kan der her i begyndelsen være nogen usikkerhed på området.
- Regionernes udgift: 14,2 mia. kr.* De samlede udgifter (eksklusive medicintilskud, rejsesygesikring mv.) udgjorde 14,2 mia. kr. i 2011, og 54 pct. af udgiften vedrørte de almene læger. Regionernes udgifter til medicintilskud udgjorde i henhold til Lægemiddelstyrelsens overvågning 7,0 mia. kr. i 2010, og for de 9 første måneder af 2011 falder tilskuddet 5-10 pct. Et mindre beløb (0,2 mia. kr. i 2008) gik til rejsesygesikringen.
- Basishonorar* 28 pct. af udgiften til de almene læger er det såkaldte basishonorar mv., der beregnes ud fra antallet af tilmeldte i den enkelte lægepraksis uanset brugen af lægen. For at kunne sammenligne udgiften til almene læger med speciallægerne er foretaget en beregning, hvor basishonoraret er fordelt ud på de personer, der faktisk var i kontakt med lægen i forhold til udgifterne ved disse kontakter.

Kontakter med læger mv.

- 94 pct. har kontakter med læger mv.* Af oversigtstabel 2 fremgår det, at 5,2 mio. mennesker havde mindst en kontakt med læger mv. i løbet af året. Det svarer til 94 pct. af befolkningen. Blandt kvinder er der flere, der har kontakt med læger mv. – næsten 97 pct. mod 91 pct. blandt mænd. Samtidig har kvinder med kontakter i gennemsnit også flere kontakter end mændene – 13,3 gange pr. modtager mod 9,5 blandt mændene.
- Uoplyste indgår ikke* Bemærk, at tabellen ligesom de fleste øvrige tabeller ikke medtager et mindre antal personer, typisk udlændinge, uden oplysning om køn eller alder.

Oversigtstabel 2. **Antal personer med kontakter til læger mv. samt gennemsnitligt antal kontakter pr. modtager. 2011**

	Mænd		Kvinder		Alle	
	Antal personer, tusinder	Kontakter pr. modtager	Antal personer, tusinder	Kontakter pr. modtager	Antal personer, tusinder	Kontakter pr. modtager
I alt	2 505	9,5	2 709	13,3	5 214	11,5
Almen læge i alt	2 283	7,2	2 603	9,6	4 886	8,5
Almen læge, konsultation, dagtid ¹	2 053	4,1	2 414	4,9	4 467	4,5
Almen læge, konsultation, aften mv.	310	1,4	351	1,4	661	1,4
Almen læge, besøg, dagtid ¹	56	2,8	91	2,9	148	2,8
Almen læge, besøg, aften mv.	88	1,5	108	1,5	196	1,5
Almen læge, telefonkonsultation, dagtid ¹	1 435	3,5	1 937	4,3	3 372	4,0
Almen læge, telefonkonsultation, aften mv.	419	1,6	547	1,7	966	1,7
Almen læge, email-konsultation	346	2,8	621	3,0	967	3,0
Almen læge, forebyggelse, andre ydelser	473	1,4	629	1,6	1 101	1,6
Speciallæge i alt	703	3,0	979	3,3	1 682	3,2
Ørelæge	251	2,1	275	2,0	526	2,0
Øjenlæge	250	1,8	353	1,9	603	1,8
Øvrig speciallægehjælp	321	3,5	555	3,7	876	3,6
Andre ydelser	1 307	4,0	1 539	5,1	2 846	4,6
Tandlæge/tandplejer	1 169	1,5	1 376	1,5	2 546	1,5
Kiropraktik	167	5,4	174	6,4	341	5,9
Fysioterapi	164	14,1	284	14,7	448	14,5
Fodterapi	38	3,0	42	3,3	79	3,1
Psykologhjælp	17	5,0	49	5,4	65	5,3
Øvrige ydelser	4	5,1	6	4,5	10	4,8

¹ Mandag-fredag kl. 8-16.

Fordeling efter køn og alder

I løbet af 2011 var 86 pct. af befolkningen i kontakt med en almen læge og 30 pct. med en speciallæge, se oversigtstabel 3. 46 pct. af befolkningen var i kontakt med en tandlæge. Bemærk, at statistikken ikke omfatter børne- og ungdomstandplejen.

Større børn har færrest kontakter

De mindste børn har mange kontakter med de almene læger, men en del af disse kontakter skyldes børneundersøgelser mv. De lidt større børn mellem fem og ni år samt 10-17 årige drenge har færrest kontakter med almene læge. Størst forskel mellem kønnene findes blandt de 20-29-årige, hvor 72 pct. af mændene har kontaktet lægen, mens det er næsten 92 pct. af kvinderne. En del af kvindernes kontakter har med graviditet og fødsel af gøre. Blandt de ældste er stort set alle i kontakt med lægen.

Oversigtstabel 3.

Alders- og kønsfordeling af personer med kontakter til læger og tandlæger. 2011

	Mænd		Kvinder		Alle	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	81,2	5,9	91,2	8,8	86,2	7,4
0-4 år	97,3	7,5	97,1	7,1	97,2	7,3
5-9 år	80,3	3,2	81,1	3,3	80,7	3,2
10-17 år	76,7	2,9	84,5	4,5	80,5	3,7
18-19 år	75,6	3,3	93,0	7,4	84,1	5,3
20-29 år	72,3	3,5	91,5	8,8	81,8	6,1
30-39 år	75,9	4,1	93,3	8,9	84,6	6,5
40-49 år	77,5	4,9	91,3	8,2	84,4	6,5
50-59 år	80,8	6,5	90,0	8,9	85,4	7,7
60-69 år	87,1	8,8	91,5	10,2	89,3	9,5
70-79 år	94,0	12,5	95,0	13,7	94,5	13,2
80-89 år	97,1	15,8	97,1	16,9	97,1	16,5
90 år+	97,7	16,4	98,0	17,2	98,0	17
Speciallæge i alt	25,3	0,8	34,7	1,1	30,0	1,0
0-4 år	37,9	1,2	32,0	1,0	35,0	1,1
5-9 år	26,7	0,7	26,8	0,7	26,8	0,7
10-17 år	19,0	0,5	22,3	0,6	20,6	0,6
18-19 år	15,1	0,4	23,5	0,7	19,2	0,6
20-29 år	15,0	0,5	27,7	1,0	21,3	0,7
30-39 år	17,4	0,5	32,3	1,2	24,8	0,9
40-49 år	19,7	0,6	34,3	1,2	26,9	0,9
50-59 år	24,4	0,7	36,6	1,2	30,5	1,0
60-69 år	35,4	1,0	44,3	1,4	39,9	1,2
70-79 år	46,9	1,5	51,9	1,7	49,6	1,6
80-89 år	47,9	1,5	47,7	1,5	47,8	1,5
90 år+	36,6	1,1	33,1	0,9	34,0	1,0
Tandlæge/tandplejer i alt (inkl. børn under 18 år)	42,4	0,7	49,1	0,8	45,8	0,7
18-19 år	45,9	0,6	53,5	0,6	49,6	0,6
20-29 år	39,1	0,5	50,3	0,6	44,6	0,6
30-39 år	48,9	0,7	59,4	0,8	54,1	0,8
40-49 år	56,5	0,8	66,2	1,0	61,3	0,9
50-59 år	63,0	1,0	72,5	1,2	67,8	1,1
60-69 år	67,9	1,2	74,3	1,3	71,1	1,2
70-79 år	60,3	1,0	61,2	1,1	60,8	1,1
80-89 år	42,5	0,7	40,0	0,7	40,9	0,7
90 år+	22,4	0,4	18,5	0,3	19,5	0,3

Ikke udpræget forskel mellem kønnene hos speciallæge

Fordelingen af kontakterne til speciallæger ligner mønstret for de almene læger, dog uden så stor forskel mellem kønnene. Forholdsvis mange helt små børn har kontakt med speciallæger. Med alderen falder andelen først for så igen at stige fra 30-årsalderen for mænd. Omkring halvdelen af de 70-79 årige har kontakt med speciallæge.

Færre tandlægebesøg blandt de ældre

For tandlæger ser billedet noget anderledes ud, idet andelen, der går til tandlæge, falder blandt de ældre og de ældste. Indtil 80-års alderen er det kvinderne, der oftest går til tandlægen. Det skal bemærkes, at tabellen ikke dækker børn og unge under 18 år, der er omfattet af børne- og ungdomstandplejen. Børnene er dog medtalt i linjen for tandlæge i alt, hvilket er med til at trække gennemsnittet ned.

Hyppighed af kontakt til læger mv.

14 pct. af befolkningen gik ikke til almen læge

I oversigtstabel 4 er befolkningen fordelt efter antallet af kontakter til almen læge, speciallæge og tandlæge/tandplejer. 14 pct. af befolkningen svarende til ca. 780.000 personer, havde ingen kontakter med almen læge i 2011. 23 pct. eller næsten 1,3 mio. personer havde mere end ti kontakter. Det er især blandt de ældste der ses mere end ti kontakter til almen læge. Ligeledes har kvinder i den fødedygtige alder relativt mange kontakter. 70 pct. af befolkningen havde ingen kontakter med speciallæge, mens 12 pct. eller cirka 670.000 havde én kontakt. Billedet i 2011 har overordnet set ikke ændret sig i forhold til 2010.

Mange mellem 18 og 29 år har ingen kontakter til tandlæge

49 pct. af kvinderne og 60 pct. af mændene mellem 18 og 29 år har ingen kontakter med tandlægen. Omkring en fjerdedel af befolkningen har én kontakt, mens en femtedel har to kontakter med tandlægen. Ved vurderingen af antallet af kontakter til tandlæger skal det tages i betragtning, at en kontakt her betyder en indledende undersøgelse – og ikke det samlede antal besøg i et sammenhængende behandlingsforløb. For tandlæge/tandplejer ses, at mere end halvdelen af befolkningen ikke har nogen kontakt. Dette er dog ikke helt retvisende, idet tandlæge til børn og unge under 18 år ikke er en del af statistikken.

Oversigtstabel 4.

Befolkningen i pct. fordelt efter antal kontakter, alder og køn. 2011

	0-9 år		10-17 år		18-29 år		30-59 år		60 år+		Hele befolkningen
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
	1.000 personer										
Hele befolkningen	335	319	286	272	401	389	1 138	1 124	597	700	5 561
	pct.										
Almen læge i alt											
0 kontakter	11	11	23	15	27	8	22	8	10	6	14
1 kontakt	13	13	20	15	16	6	13	7	6	4	10
2 kontakter	13	13	15	13	13	7	11	8	6	4	9
3-5 kontakter	28	29	26	27	24	22	22	22	17	15	22
6-10 kontakter	22	23	13	19	14	28	18	26	24	24	22
Over 10 kontakter	13	13	4	10	6	30	14	29	39	46	23
Speciallæge i alt											
0 kontakter	68	70	81	77	85	73	80	66	60	53	70
1 kontakt	11	11	9	11	7	10	9	13	16	17	12
2 kontakter	7	7	4	5	3	5	4	7	9	10	6
3-5 kontakter	10	9	4	5	3	7	4	9	11	13	8
6-10 kontakter	4	3	2	2	1	3	2	4	4	5	3
Over 10 kontakter	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1
Tandlæge/tandplejer i alt											
0 kontakter	100	100	100	100	60	49	44	34	38	38	54
1 kontakt	•	•	•	•	30	38	30	36	24	24	24
2 kontakter	•	•	•	•	10	12	24	27	33	33	20
3-5 kontakter	•	•	•	•	1	1	2	3	5	6	2
6-10 kontakter	•	•	•	•	0	0	0	0	0	0	0
Over 10 kontakter	•	•	•	•	-	-	0	0	0	0	0

Kontakter og familietype

I oversigtstabel 5a og 5b er personerne fordelt efter den familietype, som de tilhørte ved årets begyndelse. Hjemmeboende unge under 25 år indgår i familien.

Enlige uden børn går ikke så ofte til lægen

En markant lavere andel af enlige (både mænd og kvinder) mellem 18 og 59 år i familier uden børn har kontakt med de almene læger. Når de enlige uden hjemmeboende børn bliver over 60 er det modsatte tilfældet, idet andelen med kontakter er højere end eller på niveau med de øvrige familietyper. Der er en tendens til, at par uden hjemmeboende børn går oftere til tandlæge end de øvrige familietyper.

Oversigtstabel 5a.

Befolkningen fordelt efter familietype. Mænd. 2011

	Mænd							
	Enlige uden hjemmeboende børn		Enlige med hjemmeboende børn		Par uden hjemmeboende børn		Par med hjemmeboende børn	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	76,6	6,7	81,0	4,2	85,9	8,2	80,9	4,3
0-9 år	84,1	4,4	87,2	4,9	•	•	89,1	5,4
10-17 år	79,9	4,2	77,8	3,1	81,2	3,6	76,3	2,9
18-29 år	69,5	3,5	75,0	3,4	74,8	3,4	76,4	3,4
30-59 år	73,9	5,8	81,9	5,7	80,3	5,7	79,2	4,5
60 år+	89,3	12,1	84,7	8,4	91,2	10,5	85,5	7,8
Speciallæge i alt	21,7	0,7	21,8	0,6	33,6	1	22,5	0,7
0-9 år	31,3	0,9	29,4	0,9	•	•	32,8	1,0
10-17 år	18,8	0,6	18,5	0,5	12,0	0,5	19,1	0,6
18-29 år	14,4	0,5	15,0	0,4	16,1	0,5	15,2	0,4
30-59 år	19,0	0,6	21,0	0,6	23,7	0,7	19,8	0,6
60 år+	34,9	1,1	31,5	1,0	42,8	1,3	33,8	1,0
Tandlæge/tandplejer (inkl. børn)	40,8	0,6	14,2	0,2	64,2	1,1	33,7	0,5
18-29 år	33,5	0,4	36,5	0,4	45,1	0,6	48,6	0,6
30-59 år	43,8	0,7	49,9	0,7	63,4	1,0	60,2	0,9
60 år+	45,4	0,8	52,1	0,8	68,3	1,2	62,4	1,0

Oversigtstabel 5b.

Befolkningen fordelt efter familietype. Kvinder. 2011

	Kvinder							
	Enlige uden hjemmeboende børn		Enlige med hjemmeboende børn		Par uden hjemmeboende børn		Par med hjemmeboende børn	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	91,1	11,6	91,2	7,7	92,2	9,9	90,5	6,7
0-9 år	83,8	4,4	87,5	4,9	•	•	89,4	5,2
10-17 år	85,8	7,2	86,4	4,9	92,6	9,4	83,9	4,3
18-29 år	86,9	7,7	94,9	9,8	94,5	9,1	94,8	8,7
30-59 år	88,3	9,8	94,0	9,6	90,4	8,8	92,6	8,0
60 år+	94,6	14,4	88,5	9,6	93,0	11,1	89,0	8,5
Speciallæge i alt	38,5	1,4	31,1	1,1	40,4	1,3	29,6	0,9
0-9 år	30,1	0,8	27,6	0,8	•	•	29,7	0,9
10-17 år	23,0	0,7	22,3	0,6	21,7	0,6	22,2	0,6
18-29 år	26,6	1,0	28,3	1,0	28,0	1,1	26,1	0,8
30-59 år	35,3	1,4	37,2	1,4	35,2	1,2	33,0	1,1
60 år+	45,6	1,5	39,3	1,4	47,8	1,5	41,3	1,3
Tandlæge/tandplejer (inkl. børn)	51,4	0,8	31,3	0,4	70,4	1,2	38,0	0,5
18-29 år	46,4	0,6	41,7	0,5	55,2	0,7	55,6	0,7
30-59 år	59,8	0,9	55,1	0,8	71,9	1,1	67,5	1,0
60 år+	50,5	0,9	57,7	0,9	73,5	1,3	70,6	1,2

Kontakter og indkomst

I oversigtstabel 6a og 6b er befolkningen fordelt efter indkomst. Den indkomst, der tages udgangspunkt i, er familiens samlede disponible indkomst i 2010, dvs. den samlede indkomst minus skat og betalte renteudgifter. Kun familier, hvor der var mindst én person, der var fuldt skattepligtig hele året, indgår.

<i>Ækvivalensindkomst</i>	Familiens indkomst er herefter omregnet til ækvivalensindkomst, der er indkomsten vægtet på en sådan måde, at man kan sammenligne indkomsten for familier af forskellig størrelse og sammensætning på voksne og børn. Alle personer i familien er herefter tilregnet denne ækvivalensindkomst, der er et udtryk for familiens "velfærdsniveau". Endelig er personerne sorteret efter størrelsen af ækvivalensindkomsten.
<i>Kvartilfordeling</i>	Resultatet er fire grupper, med lige mange personer i hver. 1. kvartil består af den fjerdedel af befolkningen, der har den laveste indkomst, mens 4. kvartil er den fjerdedel, der har den højeste indkomst.
<i>Indkomstens rolle</i>	Indkomsten kan tænkes at spille ind på hyppigheden af kontakter med læger mv. på mange måder, fx: <ul style="list-style-type: none"> • Personer med lavere indkomst har ofte dårligere boligforhold og har måske ikke råd til at leve så sundt, hvilket kan øge sygeligheden. • Gruppen af personer med lav indkomst omfatter relativt mange på overførselsindkomster (pensionister, kontanthjælpsmodtagere mv.). Også uddannelsessøgende er der relativt mange af, dog adskiller de sig måske fra lavindkomstgruppen i øvrigt ved at have en anderledes livsstil. • Personer med en højere indkomst har ofte også en højere uddannelse, og kan derfor tænkes at agere mere sundhedsmæssigt bevidst bl.a. i relation til at begrænse livsstilssygdomme. Ses en sammenhæng mellem kontakterne og indkomsten, behøver det altså ikke at være indkomsten som sådan, der er afgørende. • For nogle ydelser, herunder tandlægeydelser, er der tale om en ikke uvæsentlig brugerbetaling, der kan være en barriere for de økonomisk dårligt stillede.
<i>Flest med mellemindkomst hos almene læger</i>	Det fremgår af tabellerne, at der for de almene læger er en tendens til, at den største andel af personer med kontakter ligger i indkomstgruppens 2. kvartil, og forskellen er størst hos mændene. For kvinderne i de mellemste indkomstgrupper (2. og 3. kvartil) er andelen en anelse højere end i de øvrige indkomstgrupper. Tendensen findes i alle aldersgrupper bortset fra blandt de ældste. Antallet af kontakter per person er med en enkelt undtagelse højest i de laveste indkomstgrupper (1. og 2. kvartil).
<i>Flest med høj indkomst hos speciallæger</i>	Andelen med kontakter til speciallæge er højest blandt personer med høj indkomst (4. kvartil), men den ligger også højt i 2. kvartil for mænd uanset alder. Forskellen mellem indkomstgruppernes andel af kontakter er ikke udtalt blandt de ældre over 60, om end den laveste indkomstgruppe (1. kvartil) har lavest andel. Antallet af kontakter til speciallæge pr. person varierer ikke nævneværdigt mellem de fire indkomstgrupper.
<i>Høj indkomst betyder flere tandlægebesøg</i>	For tandlægerne er tendensen tydelig, idet andelen, der går til tandlæge, vokser med indkomsten. Dette ses for begge køn og for alle aldersgrupper. Tendensen er sandsynligvis et resultat af både en mere bevidst holdning til tandsundhed og til en bedre evne til at betale tandlægeydelserne blandt personer med højere indkomst.

Oversigtstabel 6a.

Befolkningen fordelt efter indkomstniveau. Mænd. 2011

	Mænd							
	1. kvartil		2. kvartil		3. kvartil		4. kvartil	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	79,1	6,5	83,6	6,9	81,8	5,4	80,2	5,0
0-9 år	88,0	5,5	89,4	5,5	89,7	5,3	87,5	4,8
10-17 år	76,9	3,1	77,3	3,0	76,9	2,9	75,6	2,8
18-29 år	69,8	3,5	76,1	3,6	75,7	3,3	74,0	3,1
30-59 år	75,3	5,9	80,0	6,1	78,9	4,8	77,5	4,4
60 år+	91,5	12,9	92,2	12,0	90,4	10,0	87,9	8,2
Speciallæge i alt	23,3	0,7	26,3	0,8	24,8	0,7	26,5	0,8
0-9 år	29,7	0,9	33,0	1,0	33,7	1,0	32,3	1,0
10-17 år	17,7	0,5	18,7	0,5	19,3	0,6	20,3	0,6
18-29 år	14,4	0,5	15,4	0,4	15,3	0,4	16,0	0,5
30-59 år	19,3	0,7	19,6	0,6	19,7	0,6	22,1	0,6
60 år+	38,3	1,1	41,1	1,2	41,1	1,3	41,0	1,3
Tandlæge/tandplejer i alt (inkl. børn)	25,8	0,4	37,5	0,6	46,3	0,7	58,6	0,9
18-29 år	30,6	0,4	42,0	0,5	50,5	0,6	56,5	0,7
30-59 år	29,2	0,4	47,2	0,7	61,2	0,9	70,8	1,1
60 år+	40,1	0,7	57,4	1,0	72,0	1,2	80,0	1,4

Oversigtstabel 6b.

Befolkningen fordelt efter indkomstniveau. Kvinder. 2011

	Kvinder							
	1. kvartil		2. kvartil		3. kvartil		4. kvartil	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	90,3	10,1	92,5	9,9	91,6	8,0	90,2	7,3
0-9 år	88,1	5,3	89,9	5,4	89,9	5,2	87,8	4,7
10-17 år	84,2	4,8	85,5	4,7	84,8	4,4	83,0	4,1
18-29 år	88,1	8,1	95,2	9,3	95,4	8,8	94,8	8,2
30-59 år	90,0	10,0	92,8	9,9	92,3	8,4	90,8	7,4
60 år+	94,6	14,7	94,4	13,4	93,0	10,9	91,7	9,3
Speciallæge i alt	33,2	1,1	35,2	1,2	33,9	1,1	36,5	1,2
0-9 år	26,6	0,7	30,1	0,9	30,7	0,9	29,9	0,9
10-17 år	21,2	0,6	21,8	0,6	22,5	0,6	23,5	0,7
18-29 år	25,9	0,9	28,1	1,0	27,5	1,0	28,4	1,0
30-59 år	33,7	1,4	33,4	1,2	33,3	1,1	36,2	1,2
60 år+	44,0	1,3	46,5	1,5	48,5	1,6	50,1	1,7
Tandlæge/tandplejer i alt (inkl. børn)	34,3	0,5	45,8	0,7	53,4	0,8	64,1	1,0
18-29 år	41,7	0,5	53,2	0,7	62,5	0,8	67,1	0,9
30-59 år	41,1	0,6	58,3	0,9	70,6	1,1	78,4	1,2
60 år+	43,6	0,7	61,3	1,1	77,4	1,4	84,0	1,5

Kontakter og socioøkonomisk gruppe

Pensionister har mange kontakter

Oversigtstabel 7a og 7b fordeler personerne efter deres socioøkonomiske gruppe i november måned året forud. Tabellen omfatter kun personer på 18 år og derover. Ikke overraskende findes den største andel med kontakter til almene læger og speciallæger i gruppen af pensionister/efterlønsmodtagere, der blandt de yngre omfatter førtidspensionister, der netop pga. helbredsproblemer får pension.

Arbejdsløse går mere til lægen end beskæftigede

Uddannelsessøgende har i de fleste undergrupper relativt få kontakter. Arbejdsløse under 60 år går oftere til lægen end selvstændige og lønmodtagere. Gruppen af personer uden for arbejdsstyrken gør sig bemærket ved, at andelen med kontakter til almen læge ligger under andelen blandt de beskæftigede. Arbejdsløse, uddannelsessøgende, pensionister og øvrige uden for arbejdsstyrken går i væsentligt mindre omfang til tandlægen end de beskæftigede. En del af forklaringen ligger sandsynligvis i, at egenbetalingen ved tandlægebesøg kan være betydelig.

Oversigtstabel 7a.

Befolkningen fordelt efter socioøkonomisk gruppe – kun voksne. Mænd. 2011

	Mænd											
	Selvstændig		Lønmodtager		Arbejdsløs		Uddannelsessøgende		Pensionist/efterlønsmodtager		Uden for arb.styrken i øvrigt	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge												
i alt	79,7	5,7	77,9	4,5	79,0	5,2	70,1	3,0	91,9	12,0	72,9	5,9
18-29 år	75,3	3,5	74,8	3,3	78,4	4,0	70,0	3,0	83,6	7,5	66,6	3,9
30-59 år	76,3	4,4	77,7	4,4	78,8	5,4	71,9	3,7	88,0	11,7	76,0	6,8
60 år+	86,8	8,4	85,7	7,4	83,4	7,6	73,9	4,8	92,6	12,2	81,9	9,0
Speciallæge												
i alt	24,7	0,7	20,4	0,6	20,8	0,6	15,0	0,5	40,1	1,3	19,6	0,8
18-29 år	15,5	0,5	15,1	0,4	16,1	0,5	14,7	0,5	19,7	0,7	14,3	0,5
30-59 år	19,5	0,5	19,9	0,6	21,5	0,7	17,8	0,6	25,6	1,0	21,9	0,9
60 år+	36,2	1,0	34,6	1,0	29,1	0,8	34,8	1,2	42,8	1,3	31,0	1,1
Tandlæge/ tandplejer i alt	61,5	1,0	59,3	0,9	41,2	0,6	41,8	0,5	54,7	0,9	28,1	0,4
18-29 år	41,1	0,5	44,6	0,6	33,2	0,4	42,2	0,5	40,0	0,6	23,7	0,3
30-59 år	59,0	0,9	61,4	0,9	42,3	0,6	37,8	0,5	36,9	0,6	29,4	0,4
60 år+	70,0	1,2	74,4	1,3	55,7	0,9	60,9	1,0	57,8	1,0	43,3	0,7

Oversigtstabel 7b.

Befolkningen fordelt efter socioøkonomisk gruppe – kun voksne. Kvinder. 2011

	Kvinder											
	Selvstændig		Lønmodtager		Arbejdsløs		Uddannelsessøgende		Pensionist/efterlønsmodtager		Uden for arb.styrken i øvrigt	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge												
i alt	88,8	7,7	92,1	7,9	93,0	9,3	91,7	7,5	94,7	13,8	86,7	10,1
18-29 år	94,3	8,8	95,0	8,5	95,9	10,7	91,7	7,4	94,5	13,3	80,7	8,9
30-59 år	88,6	7,2	91,5	7,7	92,3	8,9	92,0	8,3	95,5	15,8	90,3	10,8
60 år+	88,3	8,9	89,8	8,1	90,1	8,5	86,2	6,8	94,6	13,5	87,0	9,9
Speciallæge												
i alt	36,2	1,2	33,0	1,1	34,5	1,2	26,4	0,9	46,4	1,6	32,9	1,4
18-29 år	30,8	1,1	28,0	1,0	30,7	1,0	25,4	0,9	29,8	1,2	24,3	1,0
30-59 år	33,9	1,1	33,5	1,1	35,3	1,3	32,5	1,3	39,4	1,7	37,1	1,7
60 år+	44,2	1,4	42,3	1,3	41,6	1,3	44,8	1,9	47,5	1,5	40,7	1,4
Tandlæge/ tandplejer i alt	68,6	1,1	68,9	1,0	52,1	0,7	51,0	0,6	58,5	1,0	40,3	0,6
18-29 år	51,2	0,7	57,2	0,7	41,8	0,5	51,0	0,6	48,3	0,7	31,3	0,4
30-59 år	67,9	1,0	71,2	1,1	54,1	0,8	50,7	0,7	51,7	0,8	43,6	0,6
60 år+	74,0	1,3	79,5	1,4	66,0	1,1	69,0	1,2	59,6	1,0	59,2	1,0

Kontakter og herkomst

Indvandrere går mindre til lægen

Oversigtstabel 8a og 8b viser bl.a., at indvandrere generelt går mindre til almen læge end personer med dansk oprindelse og efterkommere. For speciallæge gælder det samme i de yngre aldersgrupper indtil 30 år. Især indvandrere mellem 18-29 år går sjældent til speciallæge i forhold til de øvrige grupper. For personer over 30 år er der ikke stor forskel mellem de tre typer herkomst på andelen med kontakt til speciallæge. Efterkommeres andel med kontakt til almen læge afviger ikke fra andelen for personer med dansk oprindelse. Blandt personer over 18 år, har en større andel efterkommere end personer med dansk oprindelse kontakt med speciallægen.

Indvandrere går sjældent til tandlægen

Der er stor forskel på andelen af kontakter med tandlæge blandt de tre grupper. Personer over 18 år med dansk baggrund går mest til tandlægen fulgt af efterkommerne, mens indvandrerne langt sjældnere er i kontakt med tandlægen. Når der ikke ses på alder har efterkommere en meget lav andel med kontakt, men dette skyldes at gruppen af børn er forholdsvis større og trækker gennemsnittet ned.

Oversigtstabel 8a.

Befolkningen fordelt efter herkomst. Mænd. 2011

	Mænd					
	Med dansk oprindelse		Indvandrere		Efterkommere	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	82,1	6,0	69,7	4,9	82,4	4,4
0-9 år	89,0	5,3	75,0	3,3	88,5	5,4
10-17 år	76,9	2,9	68,2	2,4	78,1	3,0
18-29 år	75,8	3,6	53,2	2,4	77,8	3,9
30-59 år	78,6	5,1	72,7	5,2	78,1	5,0
60 år+	90,6	10,9	88,6	10,1	89,8	11,8
Speciallæge i alt	25,5	0,8	21,8	0,7	25,3	0,7
0-9 år	32,7	1,0	18,7	0,5	30,3	0,8
10-17 år	19,0	0,6	14,1	0,3	21,4	0,6
18-29 år	15,4	0,5	10,7	0,3	20,2	0,6
30-59 år	20,2	0,6	22,9	0,8	24,6	0,8
60 år+	40,3	1,2	42,0	1,4	42,8	1,4
Tandlæge/tandplejer i alt (inkl. børn)	45,0	0,7	22,7	0,3	8,4	0,1
18-29 år	45,5	0,6	11,7	0,1	22,1	0,3
30-59 år	59,6	0,9	26,0	0,4	39,8	0,6
60 år+	62,8	1,1	41,8	0,7	55,1	1,0

Oversigtstabel 8b.

Befolkningen fordelt efter herkomst. Kvinder. 2011

	Kvinder					
	Med dansk oprindelse		Indvandrere		Efterkommere	
	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person	Andel med kontakter i pct.	Kontakter pr. person
Almen læge i alt	92,0	9,0	82,8	8,0	87,3	5,8
0-9 år	89,4	5,2	74,4	3,1	88,1	5,1
10-17 år	85,1	4,6	73,8	3,2	81,4	3,7
18-29 år	95,7	9,0	69,0	5,5	91,8	8,4
30-59 år	92,0	8,6	87,9	8,7	93,0	9,7
60 år+	93,8	12,7	91,9	12,0	93,2	13,8
Speciallæge i alt	35,0	1,1	33,2	1,2	29,0	0,9
0-9 år	29,9	0,9	16,6	0,4	27,1	0,7
10-17 år	22,3	0,6	16,4	0,4	24,6	0,6
18-29 år	28,1	1,0	19,2	0,6	33,0	1,1
30-59 år	34,0	1,2	37,5	1,5	40,6	1,7
60 år+	46,6	1,5	49,0	1,7	51,6	1,9
Tandlæge/tandplejer i alt (inkl. børn)	51,7	0,8	30,1	0,4	10,9	0,1
18-29 år	57,6	0,7	16,7	0,2	31,5	0,4
30-59 år	69,7	1,1	35,1	0,5	48,7	0,7
60 år+	63,0	1,1	48,1	0,8	53,5	0,9

Sikringsgruppe

Få personer i gruppe 2 Oversigtstabel 9 viser befolkningen fordelt efter sikringsgruppe i perioden 2001-2011. Andelen af gruppe 2-sikrede er faldet konstant hele perioden og udgør kun 0,5 pct. (mindre end 28.000 personer) af samtlige sygesikrede.

Oversigtstabel 9. Sygesikrede fordelt efter sikringsgruppe. 2001-2011

	Sikringsgruppe ¹				Antal sikrede
	1	2	Øvrige	Alle	
	pct.				1.000
Oktober 2001	98,6	1,3	0,1	100,0	5 365
Oktober 2002	98,7	1,2	0,1	100,0	5 384
Oktober 2003	98,8	1,1	0,1	100,0	5 397
Oktober 2004	99,0	0,9	0,1	100,0	5 408
Oktober 2005	99,0	0,9	0,1	100,0	5 424
Oktober 2006	99,1	0,8	0,1	100,0	5 444
Oktober 2007	99,2	0,7	0,1	100,0	5 470
Oktober 2008	99,2	0,7	0,1	100,0	5 506
Oktober 2009	99,3	0,6	0,1	100,0	5 533
Oktober 2010	99,4	0,5	0,1	100,0	5 557
Oktober 2011	99,4	0,5	0,1	100,0	5 580

¹ Sikringsgruppe 1: Lægehjælp mv. uden betaling. Sikringsgruppe 2: Sikrede betaler en del af udgiften. Øvrige sikringsgrupper omfatter institutionsanbragte og værnepligtige, som er sikret lægehjælp mv. på anden måde.

Fordeling efter speciale

Afslutningsvis bringes i tabel 1-3 opgørelser, hvor inddelingen af ydelser følger de specialer, som afregningerne med lægerne mv. sker efter. Der er opgjort antal modtagere (tabel 1), antal kontakter (tabel 2) samt udgifterne (tabel 3).

Varsomhed ved tolkningen

Om en bestemt sygdom behandles af en speciallæge eller af den alment praktiserende læge eller måske på hospitalet kan delvis afhænge af tilfældigheder. Findes der ikke en speciallæge med det rette speciale i omegnen, vil der formentlig være en større tendens til at få behandlingen af egen læge eller måske på hospitalet. Der kan også være forskel på, i hvilket omfang egen læge føler sig kompetent til at behandle en konkret lidelse. Man kan derfor ikke ud fra antallet af besøg hos en specialist i en særlig gruppe sygdomme slutte sig til udbredelsen af de pågældende sygdomme.

Tabel 1-3 kommenteres ikke nærmere.

Baggrundsoplysninger

- Mere information* Kommunefordelte opgørelser kan findes på www.dst.dk/stattabel/1333 i Statistikbanken.
- Praksissektoren* Statistikken blev tidligere kaldt *Sygesikring*, men 1. januar 2007 afløstes sygesikringsloven af den nye sundhedslov, hvor begrebet sygesikring ikke indgår. Indholdet er uændret.
- Seneste offentliggørelse* *Lægebesøg mv. 2010* udkom 31. august 2011 i serien *Sociale forhold, sundhed og retsvæsen 2011:7* (Statistiske Efterretninger).
- Næste offentliggørelse* *Lægebesøg mv. 2012* forventes at udkomme i maj 2013 i serien *Sociale forhold, sundhed og retsvæsen* (Statistiske Efterretninger).
- Henvendelse* Kamilla Heurlén, tlf. 39 17 34 93, kah@dst.dk

Kilder og metoder

Læs mere i varedeklarationen Yderligere beskrivelse af kilder og metoder findes i varedeklarationerne på Danmarks Statistiks hjemmeside, www.dst.dk/varedeklaration/957.

Afgrænsning Danmarks Statistiks sygesikringsregister omfatter de ydelser, der via det fælleskommunale afregningssystem for praksissektoren kan henføres til de enkelte modtagere. Herudover indgår et beregnet tal for de alment praktiserende lægers basishonorar, der ydes til lægen ud fra antallet af tilmeldte borgere, samt praksisomkostningshonoraret, der ydes til hver lægepraksis. Disse honorarer er af Danmarks Statistik rent beregningsteknisk henført til de personer, der faktisk har modtaget ydelser fra almene læger i året proportionalt med lægens honorar ved disse ydelser.

Medicintilskud, rejsesygesikring mv. indgår ikke i statistikken.

For personer under 18 år gælder, at deres kontakter med skolelæge og skoletandlæge ikke er omfattet, ligesom benyttelsen af kommunernes tilbud om omsorgstandpleje til handicappede mv. ikke indgår.

Dækker ikke det samlede forbrug af sundhedsydelser Da statistikken kun omfatter ydelser, hvortil der ydes offentligt tilskud, giver den ikke et fuldt dækkende billede af det samlede forbrug af sundhedsydelser. Mens der i forbindelse med ydelser fra læger og speciallæger normalt gives tilskud til alle behandlinger, gælder det samme ikke for de øvrige sundhedsydelser. For fx tandlægenes vedkommende gives der normalt tilskud til de regelmæssige undersøgelser, men ikke til fx tandregulering. For psykologhjælp gives kun tilskud under helt bestemte omstændigheder og for andre specialer er der sat en grænse for, hvor mange gange, man med tilskud kan blive behandlet. Endvidere skal det bemærkes, at ydelser på hospitaler, herunder hospitalernes skadestuer, ikke indgår.

Børn i statistikken Børn får i forbindelse med navngivningen deres eget sundhedskort (tidligere kaldet sygesikringsbevis) med personnummer, men det forekommer, at ydelser til børn alligevel bliver registreret under en medfølgende voksens personnummer – fx når barnet er for lille til at huske sit personnummer og følges til lægen af en anden voksen end en af forældrene. Det samme gælder, hvis barnet er hos læge mv. inden det har fået sit sundhedskort. I disse tilfælde registreres ydelserne under den voksnes personnummer med en særlig markering af, at ydelsen vedrører et barn. Dette skete ved ca. 23.500 kontakter i 2009. For disse børn findes derfor ingen oplysninger om køn og alder, men Danmarks Statistik har foretaget en imputering af de manglende oplysninger, således at børnene kan indgå i de almindelige tabeller. En begrænset skævhed vil dog optræde i tabeller, hvor fx antallet af kontakter pr. modtager bliver optalt. Disse børn er derfor udeladt af sådanne tabeller.

Udlændinge mv. Personer uden et gyldigt personnummer, typisk udlændinge, indgår i statistikken totaltal, men kan i sagens natur ikke fordeles på køn, alder mv.

Ydelser og kontakter Statistikken grunddata er oplysninger om de forskellige ydelser, hvortil regionerne har udbetalt honorar til lægen mv. Afgrænsningen af ydelserne bygger på overenskomsterne mellem Danske Regioner og læger, tandlæger osv. Opdelingen er yderst detaljeret, således at fx forskellige typer af vaccinationer har hvert deres ydelsesnummer. Til offentliggørelsen er disse mange ydelser grupperet i en række bredere kategorier.

Det er kun visse af ydelser, der indebærer en direkte kontakt mellem den sikrede og yderen (lægen mv.). *Kontakter* er ydelser som konsultationer (også pr. telefon eller e-mail eller ved besøg i hjemmet), undersøgelser o.l. I forbindelse med fx et lægebefragtning vil der derfor være tale om én kontakt, men måske et større antal enkeltydelser. Specielt for tandlægeydelserne skal bemærkes, at antallet af kontakter er opgjøret som antallet af indledende undersøgelser. Den enkelte undersøgelse kan så blive fulgt af et antal besøg hos tandlægen, der dog ikke kan opgøres.

- Nye og udgåede ydelser* Hvert år gennemses Takstmapperne fra Overenskomstportalen for nye og udgåede ydelser. De nye ydelser, som indebærer en kontakt, bliver herefter talt med som kontakter. I 2011 (fra 1. oktober) udgik ydelseskoden 0106 (Aftalt forebyggelseskonsultation), hvilket medfører et markant fald i antallet af kontakter til ”Almen læge, forebyggelse, andre ydelser” i oversigtstabel 1. I 2010 var der i denne ydelseskode 1,3 mio. kontakter, mens der i 2011 kun 0,4 mio. kontakter.
- Fodterapeuter* Pga. en langvarig konflikt mellem fodterapeuterne og regionerne afregnes størstedelen af ydelserne uden om det almindelige system, hvilket medfører, at tallene har været stærkt undervurderede og i en periode ikke har været med i statistikken. Konflikten varede fra 1. juni 2005 til 1. juni 2011, idet der 24. januar 2011 blev indgået en ny overenskomst mellem regionerne og fodterapeuterne. I statistikken for 2011 er fodterapi medtaget, dog forventes der at være en del usikkerhed omkring de 250.000 kontakter, idet overenskomsten ikke har været gældende hele året.
- Fysioterapi* Omkring fysioterapien bemærkes, at der ofte foregår træning på hold, således at den enkelte fysioterapeut kan træne flere på én gang. Træningen af hver enkelt person indgår som en kontakt.

Sundhedsloven

- Loven* Reglerne om lægehjælp mv. findes i sundhedsloven, lov nr. 546 af 24. juni 2005 med senere ændringer. Med denne lov, der trådte i kraft 1. januar 2007, er begrebet *Sygesikring* afskaffet, idet der i stedet tales om *Praksissektorens ydelser*. En reel ændring er der dog ikke tale om.
- Personkreds* Det offentlige sundhedssystem dækker alle personer, der har bopæl her i landet. Værnepligtige og personer på visse døgninstitutioner er dog sikret lægehjælp mv. på anden vis og indgår derfor ikke i statistikken. Herudover kan udlændinge – fx turister og udlændinge, der arbejder her i landet – i visse tilfælde også modtage sundhedsydelser betalt af regionen.
- Ydelserne* Regionerne dækker udgifterne eller en del af udgifterne ved hjælp fra bl.a. praktiserende læge og speciallæge, tandlæge, psykolog, kiropraktor, fodterapeut og fysioterapeut mv.
- Ikke omfattet af statistikken* Desuden ydes der tilskud til medicin, udgifter i forbindelse med befordring til læge og speciallæge, begravelseshjælp samt tilskud til briller til børn under 16 år. Ved midlertidigt ferieophold i Europa dækkes udgifter i forbindelse med sygdomstilfælde, tilskadekomst eller dødsfald. Medicintilskud og rejsesygesikring indgår dog ikke i statistikken.
- Reglerne ændres hyppigt* Afgrænsningen af, hvilke konkrete ydelser og til hvilken personkreds, der ydes tilskud, afgøres ved lov samt ved overenskomst mellem Danske Regioner og lægerne mv. Hvor stor det offentlige betaling til lægen mv. skal være for den enkelte ydelse afgøres ligeledes ved overenskomst. I takstkataloger på Danske Regioners ”okportal” findes de gældende regler. Reglerne ændres jævnligt, hvilket derfor også påvirker statistikkens dækning.
- Sikringsgrupper* Alle, der er omfattet af det offentlige sundhedssystem, kan frit vælge mellem sikringsgruppe 1 og 2. Sikrede i gruppe 1 har ret til vederlagsfri almen lægehjælp og speciallægehjælp og tilskud til øvrige ydelser, mens gruppe 2-sikrede får et tilskud.
- Det er overenskomsten, der fastsætter de nærmere vilkår for de gruppe 1-sikredes adgang til gratis ydelser, hvorimod det samlede honorar for ydelser til gruppe 2-sikrede i princippet fastsættes af den enkelte læge mv. Det offentlige tilskud til den gruppe 2-sikrede er samme beløb, som regionerne afholder for tilsvarende hjælp til en gruppe 1-sikret, inkl. basishonoraret.

Lægevalg En gruppe 1-sikret vælger en fast alment praktiserende læge. Gruppe 2-sikrede har ikke en fast læge, men kan frit vælge mellem alle læger.

For de fleste typer af speciallægehjælp kræves for gruppe 1-sikrede en henvisning fra den alment praktiserende læge, mens gruppe 2-sikrede ikke behøver henvisningen men frit kan vælge speciallægen.

Finansiering og administration Det er regionerne, der står for administrationen af ordningerne. Administrationen af de sikredes valg af læge og ønsker om skift af sikringsgruppe er dog henlagt til kommunerne. Finansieringen er delt mellem regionerne og kommunerne.

Tabel 1. Modtagere af ydelser fordelt efter speciale – ekskl. personer med uoplyst køn/alder. 2011

	Mænd					Kvinder					Alle
	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	
	antal personer										
Modtagere i alt¹	306 188	229 166	343 683	1 033 158	614 538	291 603	237 589	377 934	1 093 725	724 523	5 252 107
Anæstesiologi ²	22 038	1 186	479	2 590	1 695	15 908	1 262	839	4 862	3 165	54 024
Diagn. radiologi Kbh.	1 191	1 592	4 953	19 622	11 559	987	1 593	6 637	31 539	20 023	99 696
Dermato-venerologi ³	12 162	16 862	22 898	56 588	58 227	12 393	19 624	34 267	92 880	73 443	399 344
Diagnost. radiologi	60	213	595	2 349	1 659	77	232	934	4 553	2 996	13 668
Reumatologi	11	275	1 457	11 428	8 392	14	483	2 600	22 900	16 262	63 822
Gynækologi/obstetrik	1	6	1 086	5 045	44	20	1 970	33 682	111 271	28 847	181 972
Intern medicin	271	920	2 122	9 175	9 925	186	1 012	3 576	12 669	12 290	52 146
Kirurgi	193	1 267	5 343	24 603	15 554	55	746	5 422	26 820	17 427	97 430
Neuromedicin	207	873	1 891	8 825	8 827	84	862	3 479	15 388	10 126	50 562
Øjenlægehjælp	19 478	15 588	10 323	67 888	147 399	19 511	18 586	12 741	96 815	214 070	622 399
Ortopædisk kirurgi	633	2 169	3 729	13 144	8 140	583	2 709	4 454	19 820	13 700	69 081
Ørelægehjælp ⁴	76 955	18 981	17 692	69 117	82 084	60 947	18 781	21 611	90 230	93 824	550 222
Patologi	215	909	2 236	10 527	10 311	195	1 049	4 476	19 478	13 418	62 814
Plastikkirurgi	86	635	1 443	3 743	2 094	83	1 026	2 552	8 070	3 192	22 924
Psykiatri	12	196	4 930	14 511	3 562	3	209	5 883	22 051	6 391	57 748
Pædiatri ⁵	11 109	6 341	486	295	56	8 812	4 865	389	388	68	32 809
Børnepsykiatri	374	1 803	367	4	1	162	1 035	275	17	-	4 038
Kbh.'s Praktiserende Lægers Laboratorium	4 000	5 260	15 761	66 122	61 692	3 442	6 914	34 348	99 631	82 053	379 223
Statens Seruminstitut	4 444	2 757	5 925	16 265	9 954	4 272	3 986	16 966	36 221	14 902	115 692
Tandpleje	775	2 161	1 193	964	2 865	1 651	9 609
Tandlægehjælp	1	8	167 897	677 354	412 478	1	14	203 390	781 965	482 259	2 725 367
Fysioterapi	1 371	7 633	14 154	73 879	44 093	1 147	10 865	25 178	127 742	86 683	392 745
Briller	9	14	-	-	-	5	20	.	2	.	50
Kiropraktik	9 869	5 801	15 063	93 840	35 742	8 077	6 172	16 454	93 457	38 165	322 640
Fodterapi ⁶	2	34	169	7 908	28 867	1	38	205	7 823	29 301	74 348
Ortonyx ^{6,7}	17	614	419	1 038	1 805	24	683	785	3 057	4 426	12 868
Ridefysioterapi	47	97	47	76	22	49	66	48	98	30	580
Genoptræning, Øfeldt	5	23	32	205	134	3	18	43	208	118	789
Fodbehandling arvæv ⁶	-	-	-	18	223	-	-	1	86	1 228	1 556
Fodbehandling leddegigt ⁶	-	-	1	128	533	-	4	8	693	2 693	4 060
Vederlagsfri fysioterapi	474	1 029	1 335	7 134	12 328	384	1 109	1 774	12 717	16 915	55 199
Psykologhjælp	186	1 025	6 157	11 089	1 480	152	2 163	17 106	31 424	4 567	75 349
Kiropraktik kronikere	229	310	1 069	8 207	3 509	196	393	2 027	12 461	5 383	33 784
Vederlagsfri ridefysioterapi	491	424	253	820	460	421	470	364	1 328	429	5 460
Almen lægehjælp 80 ⁸	296 460	218 119	296 765	878 082	576 264	282 848	230 316	366 712	1 030 733	694 882	4 871 181
KAK vagtlægehjælp 82 ⁹	50 790	15 783	24 042	57 902	27 538	46 995	17 741	44 482	82 042	42 207	409 522
Vagtlægehjælp 83 ¹⁰	68 273	26 750	37 115	90 924	53 011	63 031	30 889	56 941	114 807	66 503	608 244
Præhospitalet	87	38	119	410	516	62	57	109	288	385	2 071

¹ Antal personer netto, dvs. antallet af personer, der har modtaget en eller flere ydelser.

² Narkose.

³ Hud- og kønssygdomme.

⁴ Inkl. ørelægevagt i Københavns Kommune og det tidligere Københavns Amt.

⁵ Børnesygdomme.

⁶ Pga. en konflikt mellem fodterapeuterne og regionerne afregnes størstedelen af ydelserne uden om det almindelige system, hvilket medfører, at tallene er stærkt undervurderede. Konflikten ophørte 1. juni 2011.

⁷ Nedgroede negle.

⁸ Alment praktiserende læge i hele landet og alment praktiserende læge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt og uden for Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.

⁹ Alment praktiserende læge og hospitalslæge, der kører som vagtlæge i det tidligere Københavns Amt.

¹⁰ Hospitalslæge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt, Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.

Tabel 2. Kontakter fordelt efter speciale. 2011

	Mænd					Kvinder					Alle
	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	
	1.000 kontakter										
I alt	2 265	1 110	2 028	8 953	9 506	2 043	1 426	4 316	14 972	13 304	59 987
Anæsthesiologi ¹	0	0	1	12	9	0	0	2	27	20	72
Dermato-venerologi ²	29	53	74	196	199	30	61	108	294	231	1 275
Reumatologi	0	0	3	29	26	0	1	6	62	53	182
Gynækologi/obstetrik	0	0	3	15	0	0	4	109	307	60	499
Intern medicin	1	4	8	30	27	0	4	13	39	34	161
Kirurgi	0	1	6	30	22	0	1	7	35	24	126
Neuromedicin	0	2	4	19	24	0	2	8	34	26	118
Øjenlægehjælp	34	22	16	111	269	33	26	20	168	409	1 107
Ortopædisk kirurgi	1	3	5	19	11	1	4	6	29	20	98
Ørelægehjælp ³	207	31	27	118	142	159	32	35	158	162	1 072
Plastikkirurgi	0	1	2	4	2	0	1	3	9	4	25
Psykiatri	0	1	33	107	26	0	2	45	184	51	449
Pædiatri ⁴	41	28	2	1	0	31	20	2	1	0	126
Børnepsykiatri	3	14	2	0	0	1	9	2	0	-	31
Tandpleje	•	•	1	4	2	•	•	2	6	4	19
Tandlægehjælp	•	•	192	940	671	•	•	233	1 090	798	3 926
Fysioterapi	5	36	82	573	420	4	60	170	1 265	1 033	3 648
Kiropraktik	35	21	67	503	183	28	26	86	574	226	1 753
Fodterapi	0	0	0	22	87	0	0	0	23	95	228
Ridefysioterapi	2	5	3	4	1	2	3	2	5	1	29
Genoptræning	0	1	1	6	5	0	1	2	8	5	29
Fodbehandling, arvævspt.	-	-	-	0	1	-	-	0	0	5	6
Fodbehandling, leddegigt	-	-	0	0	2	-	0	0	3	10	14
Vederlagsfri fysioterapi	16	39	57	327	583	13	34	65	570	763	2 467
Psykologhjælp	1	5	22	50	7	1	11	69	157	22	345
Kiropraktik kronikere	1	2	6	58	23	1	2	14	104	43	255
Vederlagsfri ridefysioterapi	29	26	16	52	29	25	29	22	81	27	337
Almen lægehjælp 80 ⁵	1 581	756	1 297	5 484	6 576	1 466	1 021	3 089	9 397	8 963	39 674
KAK vagtlægehjælp 82 ⁶	125	23	37	93	57	110	27	84	144	87	793
Vagtlægehjælp 83 ⁷	154	36	58	144	100	137	46	112	200	127	1 118
Præhospital	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3

¹ Narkose.² Hud- og kønssygdomme.³ Inkl. ørelægevagt i Københavns Kommune og det tidligere Københavns Amt.⁴ Børnesygdomme.⁵ Alment praktiserende læge i hele landet og alment praktiserende læge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt og uden for Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.⁶ Alment praktiserende læge og hospitalslæge, der kører som vagtlæge i det tidligere Københavns Amt.⁷ Hospitalslæge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt, Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.

Tabel 3. Udgifter¹ fordelt efter speciale. 2011

	Mænd					Kvinder					Alle
	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	0-9 år	10-17 år	18-29 år	30-59 år	60 år+	
	1.000 kr.										
I alt	469 528	226 204	418 953	1 791 897	2 004 328	404 948	278 329	834 810	2 931 205	2 611 799	12 053 555
Anæsthesiologi ²	23 082	1 594	1 054	5 674	3 780	16 765	1 808	1 734	10 889	7 423	73 809
Diagn. radiologi Kbh.	966	1 316	4 361	19 803	12 394	816	1 385	6 859	38 616	23 823	110 378
Dermato-venerologi ³	8 631	14 011	21 050	55 483	64 618	8 724	16 390	32 550	93 986	76 060	391 721
Diagnost. radiologi	39	140	401	1 736	1 243	54	169	762	4 417	2 596	11 558
Reumatologi	9	300	1 810	16 070	13 921	13	543	3 264	33 333	27 376	96 658
Gynækologi/obstetrik	0	3	1 574	7 389	29	11	1 977	56 959	172 153	32 663	272 869
Intern medicin	680	3 669	7 445	28 667	26 573	291	3 447	11 619	37 884	32 703	153 127
Kirurgi	154	2 057	10 831	59 596	43 002	44	1 268	11 794	71 557	50 097	250 509
Neuromedicin	447	1 470	2 218	10 129	11 776	127	1 100	3 958	18 002	12 639	61 877
Øjenlægehjælp	11 485	7 621	5 400	54 936	164 547	11 597	9 270	6 810	90 070	244 749	606 686
Ortopædisk kirurgi	283	2 239	5 237	21 396	16 221	268	2 676	6 239	31 995	23 730	110 300
Ørelægehjælp ⁴	103 418	16 119	15 352	67 614	88 789	78 684	15 762	18 567	86 280	97 082	588 008
Patologi	91	383	1 043	5 147	5 567	84	440	2 873	11 232	7 094	33 972
Plastikkirurgi	90	923	2 597	7 356	4 965	81	1 510	4 363	16 797	7 151	45 858
Psykiatri	43	520	15 854	52 717	12 298	14	753	21 822	91 874	23 438	219 372
Pædiatri ⁵	23 358	19 266	1 687	1 430	238	16 253	13 123	1 343	1 732	222	78 670
Børnepsykiatri	3 169	12 176	1 730	4	3	1 581	8 837	1 802	36	-	29 455
Kbh.'s Praktiserende Lægers Laboratorium	2 348	2 660	7 298	36 759	40 308	2 107	3 492	16 748	56 389	58 144	226 910
Status Seruminstitut	7 414	3 427	6 056	17 365	9 887	6 606	4 775	19 547	38 936	14 861	188 895
Tandpleje	•	•	304	1 347	895	•	•	353	1 817	1 331	6 055
Tandlægehjælp	•	•	73 528	361 335	262 446	•	•	86 156	397 898	289 236	1 471 674
Fysioterapi	587	3 941	8 740	58 869	40 356	492	6 344	17 845	125 481	99 142	361 969
Briller	1	1	-	-	-	0	1	-	0	-	4
Kiropraktik	1 968	1 218	3 964	27 279	9 777	1 561	1 466	4 741	30 105	11 744	93 946
Fodterapi ⁶	0	9	63	4 473	17 584	0	11	76	4 514	19 667	46 409
Ortonyxi ^{6,7}	1	105	76	216	424	4	124	141	714	1 156	2 962
Ridefysioterapi	463	928	491	790	218	460	604	441	902	276	5 574
Genoptræning	119	724	998	3 639	3 498	60	421	945	4 809	2 916	18 129
Fodbehandling arvæv ⁶	-	-	-	11	108	-	-	1	41	642	803
Fodbehandling leddegigt ⁶	-	-	0	73	307	-	1	5	444	1 786	2 617
Vederlagsfri fysioterapi	5 268	12 232	17 110	91 643	165 465	4 282	10 216	18 234	149 671	216 301	690 428
Psykologhjælp	435	2 270	17 139	29 862	3 202	323	5 355	50 878	90 172	10 876	210 525
Kiropraktik kronikere	84	124	533	4 675	1 820	61	177	1 148	8 205	3 323	20 177
Vederlagsfri ridefysioterapi	7 534	6 383	3 987	13 208	7 342	6 918	7 011	5 700	20 012	6 802	84 895
Almen lægehjælp 80 ⁸	216 553	97 023	161 551	677 844	923 707	202 036	143 749	384 750	1 127 248	1 148 078	5 096 681
KAK vagtlægehjælp 82 ⁹	21 700	4 028	6 030	15 844	12 650	18 939	4 884	13 108	23 253	18 081	140 218
Vagtlægehjælp 83 ¹⁰	28 981	7 263	11 273	30 891	33 510	25 597	9 154	20 518	39 320	37 992	246 277
Præhospitalet	123	57	171	626	858	94	84	156	420	598	3 581

¹ Udgifter er uden omkostninger til praksishonorar og basishonorar til alment praktiserende læger.

² Narkose.

³ Hud- og kønssygdomme.

⁴ Inkl. ørelægevagt i Københavns Kommune og Københavns Amt.

⁵ Børnesygdomme.

⁶ Pga. en konflikt mellem fodterapeuterne og regionerne afregnes størstedelen af ydelserne uden om det almindelige system, hvilket medfører, at tallene er stærkt undervurderede. Konflikten ophørte 1. juni 2011.

⁷ Nedgroede negle.

⁸ Alment praktiserende læge i hele landet og alment praktiserende læge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt og uden for Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.

⁹ Alment praktiserende læge og hospitalslæge, der kører som vagtlæge i det tidligere Københavns Amt.

¹⁰ Hospitalslæge, der kører som vagtlæge uden for det tidligere Københavns Amt, Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner.

SOCIALE FORHOLD, SUNDHED OG RETSVÆSEN 2012:5

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1601-0973

www.dst.dk/efterretninger

Salg: www.dst.dk/boghandel eller Tlf.: 43 22 73 00

Abonnement for 2012: 785 kr. som pdf.

Løssalg: 65 kr. + ekspeditionsgebyr

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

* Foreløbige eller anslåede tal

— | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige.

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.